

Sygn. akt II CSK 7/20

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa G. M.
przeciwko W. S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 23 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 9 października 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 9 października 2019 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na jej oczywistą zasadność, wystąpienie w sprawie zagadnienia prawnego i rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego w zakresie podzielności umowy o roboty budowlane.

W judykaturze Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, iż przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c., oznacza, iż dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. i z dnia 13 marca 2017 r., I CSK 596/16, nie publ.). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie pozwala przyjąć, by była ona - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona. Skarżący nie wykazał, że zastosowanie przepisów prawa, których naruszenie w jego ocenie ma skutkować oczywistą zasadnością skargi,

było - w okolicznościach sprawy ustalonych przez Sądy obu instancji - oczywiście błędne lub doprowadziło do tego, że zaskarżony wyrok jest oczywiście nieprawidłowy.

Po pierwsze, podniesiona przez skarżącego kwestia, czy odstąpił on od umowy łączącej strony na podstawie art. 491 k.c., jak ocenił to Sąd drugiej instancji, czy na podstawie art. 640 k.c., jak utrzymuje skarżący, nie dotyczy wykładni oświadczenia woli skarżącego o odstąpieniu od umowy, lecz ustalenia jego podstawy prawnej. Wobec tego zarzut naruszenia przepisu art. 65 k.c., dotyczącego wykładni oświadczeń woli, jest bezprzedmiotowy. Konieczny byłby zarzut naruszenia art. 491 k.c., a takiego skarżący nie sformułował w skardze kasacyjnej.

Po drugie, powołany przez skarżącego zarzut naruszenia § 9 umowy łączącej strony w związku z art. 76 k.c. nie tylko nie jest - wbrew kwalifikacji przedstawionej przez skarżącego - zarzutem naruszenia prawa procesowego, lecz nie jest nawet zarzutem naruszenia prawa, skoro jego podstawę stanowi w pierwszej kolejności postanowienie umowne. W skardze kasacyjnej można skutecznie powołać wyłącznie zarzuty naruszenia prawa (por. art. 398³ § 1 pkt 1) i 2) k.p.c.).

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Skarżący w skardze kasacyjnej powołał się wprawdzie na występowanie w sprawie zagadnienia prawnego, jednak tego zagadnienia w ogóle nie sformułował, co przesądza jednoznacznie, iż nie można mówić o spełnieniu przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c.

Potrzeba wykładni przepisów prawa budzących wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2) k.p.c.), zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, oznacza z kolei sytuację, w której w sprawie występuje kwestia o niejasnym charakterze, będąca źródłem istotnych wątpliwości lub różnic zdań w orzecznictwie, mająca znaczenie dla oceny dochodzonego roszczenia (tak Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ. oraz z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, nie publ.). Konieczne jest przy tym wskazanie orzeczeń, z których wynika rozbieżność w judykaturze w odniesieniu do wykładni danego przepisu.

W tym wypadku skarżący także poprzestał na powołaniu się na okoliczność mającą w jego ocenie uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, dotyczącą rozbieżności w judykaturze Sądu Najwyższego w zakresie podzielności umowy o roboty budowlane, jednak w ogóle nie powołał przepisów, których wykładni ta rozbieżność ma dotyczyć, a także nie powołał rozbieżnych orzeczeń. Powoduje to, że w sposób oczywisty nie można przyjąć, iż spełniona jest przesłanka określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw